

Západočeské muzeum v Plzni, příspěvková organizace
Kopeckého sady 2, 301 00 Plzeň

ŘÍJEN 2025

KULTURNÍ AKCE

čt 02/10 17.00 MCU

Zázraky na poutních místech III. – Svatá trojice – přednáška

Přednáší: Mgr. Luděk Krčmář

Vstupné: 30 Kč

V rámci festivalu duchovní kultury Letnice umělců 2025 ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni

st 08/10 17.00 výstavní sál 2 HB

Komentovaná prohlídka výstavy „Velké a malé bytosti ordovického moře aneb unikátní okno do pravěku“

Doprovodný program k výstavě.

Provází: doc. RNDr. Petr Kraft, Csc., autor výstavy

Vstupné: 60 Kč plné, 30 Kč snížené

st 08/10 19.00 přednáškový sál HB

Filmové večery v muzeu

I v roce 2025 pro vás máme zajímavou nabídku filmů, které v multikinech běžně neuvidíte. Přidanou hodnotou našich filmových večerů jsou moderované diskuse **Petrem Vaďouro**, které následují po každé projekci.

ŠŤASTNÝ LAZZARO

Lazzaro je mladík tak dobrosrdečný a upřímný, až se některým lidem zdá hloupý. Žije v odlehlé části Itálie v izolované komunitě rolníků, kteří už před desítkami let ztratili kontakt se zbytkem světa a bez nároku na mzdu, vzdělání nebo slušné životní podmínky tvrdě pracují pro svou vychytralou paní. Bez možnosti srovnání však žijí svým způsobem šťastně. Když skupinu zotročených venkovanů shodou náhod objeví policie, rolníci zjišťují, v jaké lži léta žili a s vidinou splněných snů se vydávají do města. Zatímco ostatní prožívají tvrdý střet s novou realitou, Lazzaro zůstává i uprostřed moderního světa až dojemně bezelstný a přirozený a působí jako střípek ztracené minulosti. Magický film Alice Rohrwacherové skládá působivou poctu klasické kinematografii, z festivalu v Cannes si odvezl Cenu za nejlepší scénář.

Itálie, Švýcarsko, Francie, Německo, 2018 / drama / režie: Alice Rohrwacher

Délka filmu: 125 min.

Vstupné: 100 Kč

Pořádá: Západočeské muzeum v Plzni

čt 09/10 18.00 přednáškový sál HB

AVATAR večer s Emilem Pálešem

Emil Pálež je slovenský vědec, filozof, představitel sociologie, která usiluje o syntézu různých pramenů poznání. Předmětem jeho výzkumu jsou psychologické, kulturní a přírodní vzorce tvořivosti a jejich časové zákonitosti. Založil školu angelologie, přednáší doma i v zahraničí a je autorem mnoha knih. Součástí besedy bude také autogramiáda. Vstupné: 100 – 450 Kč (prodejní vlny, předprodej www.plzenskavstupenka.cz)

Pořádá: AVATAR production, s.r.o.

so 11/10 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ateliér HB

Už máte svého trilobita? – workshop pro děti

Doprovodný program k výstavě „Velké a malé bytosti ordovického moře aneb unikátní okno do pravěku“

Přijďte si vyrobit sádrový odlitek trilobita nebo jiného obyvatele ordovického moře do Západočeského muzea v Plzni. Speciální akce je pro vás připravena ve spolupráci s Triloparkem. Kromě výroby sádrového odlitku si děti budou moci vyzkoušet i preparaci zkamenělin, a také se o nich dozvědět různé zajímavosti. Workshopem vás provede Radek Labuť, který je zkušeným tvůrcem modelů vyhynulých zvířat. 3D modely Aegirocassisů pro výstavu „Velké a malé bytosti ordovického moře...“ jsou také jeho práce. Že nevíte, o čem je řeč? Tak to určitě přijďte...

Kapacita: max. 10 dětí/hodina

Vstupné: 90 Kč (v ceně 1 dítě + 1 dospělý jako doprovod a návštěva výstavy „Velké a malé bytosti ordovického moře aneb unikátní okno do pravěku“)

po 13/10 18.00 přednáškový sál HB

Koncert žáků ZUŠ, Plzeň, T. Brzkové 33

so 18/10 10.00 – 18.00 expozice Pohledy do minulosti Plzeňského kraje HB

Mezinárodní den archeologie

Již tradičně se třetí říjnovou sobotu koná Mezinárodní den archeologie, do kterého se zapojí i Západočeské muzeum v Plzni. Tentokrát budou mít návštěvníci možnost tak trochu nahlédnout pod pokličku hrnců našich předků. Uvidí nejen autentické nálezy, ale i repliky artefaktů, které souvisí s přípravou pokrmů a jejich konzumací. A protože bez práce nejsou koláče (ani placky) platí snad odedávna, tak si budou moci zkusit na kamenných mlýnech umlít hrstku obilí nebo luštěnin. Během otevírací doby muzea (od 10.00 do 18.00 hod.) budou expozice Pohledy do minulosti Plzeňského kraje (expozice Archeologie a Historie) volně přístupné.

po 20/10 16.30 přednáškový sál HB

Konečně ekologická krize? Změny přírody v antropocénu – přednáška

Žijeme v době rychlých změn. Někdy se mluví o šestém masovém vymírání, o transformaci biosféry, o kolapsu ekologické stability. Změny, které kolem nás pozorujeme, jsou ovšem složitější a zajímavější, než aby se daly shrnout podobnými slogany. Antropocén, tedy současné období charakterizované planetárním vlivem člověka, se vyznačuje nejen ničením přírody, ale také jejím vytvářením a přestavbou. V tomto smyslu je současná krize krizí vskutku ekologickou, z čehož vyplývá nutnost nového porozumění tomu, co se kolem nás skutečně děje.

Přednáší: prof. Dr. David Storch, Ph.D., předseda výboru České společnosti pro ekologii a člen Učené společnosti ČR
Vstup zdarma.

Pořádá: Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni

út 21/10 16.00 – 19.00 Centrum experimentální etnologie NMP

Úvod do paličkování – rukodělná dílna pro začátečníky

Co je to paličkování a paličkováná krajka? Jaké pomůcky jsou potřeba? Z jaké doby paličkování pochází? Kde se dá paličkováná krajka využít? Rukodělná dílna vám na všechny tyto otázky odpoví a také vás seznámí s termíny návinn paliček, pláténko na očka, herdule, podvinek, pláštíkové a bez pláštíkové paličky... V rámci dílny si v praxi sami jednotlivé kroky, které jsou součástí zhotovení krajky, vyzkoušíte a následně si můžete upaličkovat jednoduchý motiv. Rukodělná dílna není určená pro pokročilé krajkářky a není vhodná pro děti do 10 let.

Vstupné: 350 Kč / lektorka: Marie Mušková / délka dílen: 180 min. / max. počet účastníků v jednom termínu: 6

Vstupenky je nutné zakoupit on-line na odkaze: zcm.cz/e-shop/workshopy; s případnými dotazy se obraťte na: narodopis@zcm.cz, 731 446 350.

út 21/10 17.00 přednáškový sál HB

Pořad k 80. narozeninám Jiřího Žáčka

Letos v listopadu oslaví tento významný básník 80. narozeniny. Díky jeho plzeňským známým (Pavlu Samiecovi a Blance Hejtmánkové) vznikla idea uspořádat k této příležitosti panu Žáčkovi pořad. Oslovili jsme západočeské skladatele, aby vytvořili nová díla inspirovaná či přímo na autorovy básně, a rovněž spolupracujeme s dětskými sbory z Plzeňského kraje, jejichž sbormistři připraví program ze „žáčkovských“ písní.

Vstupné dobrovolné.

Pořádá: Západočeské hudební centrum

st 22/10 17.00 MCU

Komentovaná prohlídka výstavy „Uctívání sochy a obrazy v plzeňské diecézi“

Doprovodný program k výstavě

Provází: Mgr. Luděk Krčmář, autor výstavy

Vstupné: 60 Kč plné, 30 Kč snížené

čt 23/10 17.00 přednáškový sál HB

Noc na Karlštejně – jak to bylo doopravdy a vztah díla k Plzeňskému kraji

Víte, kdo byl Petr, král Cyperský a proč ve skutečnosti navštívil Karla IV.? Víte, kde se nachází a k čemu původně sloužil hrádek Karlík? Tušíte, co nejvíce zaujme středověkého badatele na filmu Noc na Karlštejně? Odpovědi a mnohé další zajímavosti o skutečných postavách, místech a předmětech znázorněných ve slavném muzikálu se dozvíte v populárně naučné přednášce. Součástí programu je módní přehlídka dobových kostýmů a poslech dobové hudby. Moderátorem večera bude archeolog a popularizátor období středověku PhDr. Filip Kasl. Vstupné: 100 Kč. Předprodej na www.plzenskavstupenka.cz a na místě před konáním akce.

Pořádá: Klub Augusta Sedláčka, z. s.

út 28/10 10.00 – 18.00 HB, MCU, NMP, ML, MDBH, Vodní hamr Dobřív

Prohlídky v rámci oslav vzniku republiky za zvýhodněné vstupné 28 Kč

HB – 28 Kč do každé jednotlivé výstavy a expozice, kromě výstavy „Jan Saudek 90“

MCU, ML, NMP, MDBH, Vodní hamr Dobřív – 28 Kč do celého objektu

Návštěvníkům bude umožněn vstup do objektů ZČM v Plzni naposledy v 17.30 hod.

čt 30/10 19.00 přednáškový sál HB

Základy jógy a meditace – přednáška

Naučte se praktické a jednoduché meditační techniky pro každý den a vnesete do svého života více rovnováhy, sebejistoty, míru a laskavosti.

Vstup zdarma.

Pořádá: Mgr. Bára Lochmanová

Legenda k použitým zkratkám:

HB (hlavní budova Západočeského muzea v Plzni, Kopeckého sady 2, Plzeň)

MCU (Muzeum církevního umění plzeňské diecéze, Františkánská 11)

NMP (Národopisné muzeum Plzeňska, náměstí Republiky 13)

ML (Muzeum loutek v Plzni, náměstí Republiky 23)

MDBH (Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, nám. J. Urbana 141, Rokycany)

VÝSTAVY

25/10/2024 – 05/10/2025

Mistři tradiční rukodělné výroby Plzeňského kraje (2017 – 2024)

Národopisné muzeum Plzeňska, nám. Republiky 13

tel: 378 370 202, www.zcm.cz, narodopis@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Od roku 2017 oceňuje rada Plzeňského kraje vybrané řemeslníky našeho regionu titulem „Mistr tradiční rukodělné výroby“. Do roku 2023 bylo touto cestou oceněno již 14 řemeslníků a řemeslnic, kteří pečují a rozvíjí tradiční výrobní postupy a rukodělné technologie. Souhrnná výstava představuje tvorbu všech oceněných mistrů. Držitele titulu za rok 2024 Vám na výstavě představíme po schválení radou Plzeňského kraje.

14/05 – 02/11

Jan Saudek 90

Hlavní budova, Kopeckého sady 2, výstavní sál 1

tel: 378 370 111, www.zcm.cz, info@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Jan Saudek je světoznámý český fotograf, který 13. května oslavil 90. narozeniny. Výstava představuje průřez jeho celoživotní prací. Saudek se věnuje převážně ateliérové fotografii, která je pro jeho dílo stěžejní a známá široké veřejnosti, nejčastějším předmětem jeho fotografií je žena, ženské tělo a vztah ženy a muže. I přesto na výstavě uvidíte i méně známou tvorbu ranných let, která návštěvníka může překvapit svojí jemností, kdy se zabýval spíše tematikou dětství a rodiny. Součástí výstavy jsou fotky adjustované a kolorované samotným autorem, který tuto techniku používá od roku 1977. Jan Saudek se může pyšnit řadou ocenění v Čechách i ve světě, mimo jiné se stal rytířem Řádu čestné legie.

13/06 – 31/10

Uctívání sochy a obrazy v plzeňské diecézi

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze, Františkánská 11, letní refektář

tel: 378 370 900, www.zcm.cz, mcu@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

„Západní Čechy lze bez nadsázky nazvat druhou „Svatou zemí“, co se týče počtu poutních kostelů, kaplí a v nich uctívaných milostných soch a obrazů.“ (Jan Royt)

Výstava představuje prostřednictvím exponátů, ale i formou textu a obrazové dokumentace širokou rozmanitost této úcty na území dnešní plzeňské diecéze. Od známých poutních soch a obrazů (Panna Maria Klatovská, Panna Marie Chlumská, Panna Maria Přeštická) až po méně známou, ale velmi zajímavou lokální úctu. Ve zkratce jsou naznačeny i příběhy jejich milosti. Některé originály, ale i jejich kopie, jsou vystaveny vůbec poprvé, jako například milostné sochy Panny Marie Týnecké či Panny Marie Hartenberské, socha sv. Anny z Částkova z depozitářů plzeňské diecéze.

Doprovodný program k výstavě „Uctívání sochy a obrazy v plzeňské diecézi“:

Komentovaná prohlídka výstavy

st 22. 10. / 17.00 hod. / vstupné: 60 Kč plné, 30 Kč snížené / provází: Mgr. Luděk Krčmář, autor výstavy

20/06 – 17/11

Velké a malé bytosti ordovického moře aneb unikátní okno do pravěku

Hlavní budova, Kopeckého sady 2, výstavní sál 2

tel: 378 370 111, www.zcm.cz, info@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Výstava má za cíl rozšířit povědomí veřejnosti o období ordoviku, které je těsně spjato s naším regionem. Ordovické uložení patří mezi významnou součást geologického podloží Plzeňska a Rokycanska. Mezi odborníky po celém světě jsou tyto regiony známy bohatými nálezy zkamenělin, které dokumentují jedno z klíčových období vývoje života v mořích a oceánech. Mezi laickou veřejností je však toto období téměř neznámé. Výstava využívá potenciálu sbírek Západočeského muzea v Plzni. Jsou prezentovány nejnovější akvizice získané díky finanční podpoře Plzeňského kraje, především srovnávací sbírka unikátních fosilií z Maroka. Tyto fosilie tvoří jádro celé výstavy a poskytnou klíč k pochopení dávných ekosystémů včetně těch v regionu dnešního Plzeňského kraje. Výstava tedy má edukační rozměr v oblasti ekologie.

Doprovodný program k výstavě pro veřejnost:

Komentovaná prohlídka výstavy

st 8. 10. / 17.00 hod. / vstupné: 60 Kč plné, 30 Kč snížené / provází: doc. RNDr. Petr Kraft, Csc., autor výstavy

Už máte svého trilobita? – workshop pro děti

so 11. 10. / 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00 a 16.00 hod.

Vstupné: 90 Kč (v ceně 1 dítě + 1 dospělý jako doprovod a návštěva výstavy) / kapacita: max. 10 dětí/hodina

Přijďte si vyrobit sádrový odlitek trilobita nebo jiného obyvatele ordovického moře.

Lektor: Radek Labuť, zkušený tvůrce modelů vyhynulých zvířat

Doprovodný program k výstavě pro školy:

Výprava za velkými a malými bytostmi ordovického moře – edukační program pro ZŠ a SŠ

23. 9. – 15. 11. 2025 / délka: minimálně 70 min. / cena: 50 Kč/žák / je nutné se předem objednat

Přihlášky a informace: Mgr. Markéta Sochorová, email: msochorova@zcm.cz, tel. 778 429 480, 378 370 123

Více na www.zcm.cz

31/10/2025 – 12/04/2026

Rekvírovaná srdce

Příběhy plzeňské zvonařské dílny Pernerovy

Národopisné muzeum Plzeňska, nám. Republiky 13

tel: 378 370 202, www.zcm.cz, narodopis@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Výstava prezentuje příběhy zvonů ulitých v plzeňské dílně rodiny Pernerových, kterých se dotkly válečné rekvizice v první polovině 20. století. Tato dílna zanechala za zhruba 250 let svého působení v západočeské metropoli nesmazatelnou stopu v kampanologickém dědictví regionu, třebaže ve válečných letech se právě z barokních a mladších zvonů staly zásoby kovových slitin pro zbrojení. V reakci na vyprazdňování věží propukaly dokumentační snahy s cílem co nejvěrohodněji zachytit podobu či ladění u těch památek, které byly určeny k zániku. Spolu s nimi se navždy ztratily zvuky navázané na každodenní život pravidelných posluchačů vzbuzující v nich rozličné pocity. Na výstavě se v historickém kontextu vůbec poprvé setkávají reliкty rekvírovaných zvonů se sádrovými odlitky a zvonařskými formami.

DOPROVODNÉ PROGRAMY

MUZEUM LOUTEK V PLZNI, nám. Republiky 23

Špion u Broučků

Samoobslužný doprovodný program k expozici Jiří Trnka – dioráma Svatba u Broučků, výtvarné vyrábění pro rodiny s dětmi.

Expedice na niti

Prozkoumejte Muzeum loutek v Plzni netradičním způsobem pomocí rodinné expediční hry.

Půjčovna loutkových divadel

Půjčovna rodinných loutkových divadel je stále v provozu.

Více informací na www.muzeumloutek.cz nebo na tel. číslo 778 486 644 – muzejní pedagog Jana Kaasová

STÁLÉ EXPOZICE

celoročně přístupné

Hlavní budova

Plzeňská městská zbrojnice: od 29. 7. – 13. 11. 2025 uzavřena z důvodu rekonstrukce

Pohledy do minulosti Plzeňského kraje – expozice Archeologie a Historie

Umělecké řemeslo / Užité umění

Muzeum loutek v Plzni

Příběh na niti

Ivan Nesveda: NIKDY V KLIDU!

Jiří Trnka – dioráma Svatba u Broučků

Národopisné muzeum Plzeňska

Z vesnice do města

Obživa, oděv, zvyky

sezónní provoz (duben – říjen)

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze

Po stopách víry františkánským klášterem

Národní kulturní památka Vodní hamr Dobřív

Pamětní síň Jindřicha Mošny v Dobřívě

KNIHOVNA

Knihovna ZČM v Plzni je určena pouze pro prezenční studium

Hlavní budova ZČM v Plzni, Kopeckého sady 2, Plzeň

úterý, čtvrtek: 09.00 – 16.00, středa: 09.00 – 17.00, pátek: 09.00 – 12.00

tel.: 378 370 116-117, e-mail: knihovna@zcm.cz, www.zcm.cz

Pobočka Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech
nám. J. Urbana 141, 337 01 Rokycany

KULTURNÍ AKCE

čt 02/10 16.00 Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, výstavní sál, ulice J. Knihy 146

Čechoameričané bojující ve druhé světové válce v Pacifiku v rámci US NAVY – přednáška

Přednáška se zaměřuje na osudy dvou letců, kteří se významnou měrou zapsali do historie letectví. Kdo by neznal vesmírný program Apollo, nebo TOPGUN? S nimi jsou spojeni dva významní letci s českými kořeny.

Admirál Apollo Souček překonal ve 30. letech výškové rekordy na letounu s pístovým motorem. Dosáhl nejen mnoha vysokých ocenění během mírové, především však válečné doby, ale také hodnosti tříhvězdičkového admirála US NAVY.

Kapitán Stanley Vejtasa se stal leteckým esem v bojích v Tichomoří, a to ne během měsíců či týdnů, ale za pouhou hodinu a půl během jediného dne. Sestřelil během této doby 7 nepřátelských letounů. Tento stíhací pilot dal jeden z prvních podnětů ke vzniku slavného TOPGUNU. Oba letci jsou ve své zemi ctěni a váženi, což se ukázalo na jejich poválečné kariéře. Součástí přednášky je výstava dobových artefaktů, modelů letadel a uniforem.

Přednáší: PhDr. Daniel Švec

Vstupné: 40 Kč

Pořádá: Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, pobočka Západočeského muzea v Plzni, příspěvková organizace ve spolupráci s Městem Rokycany

VÝSTAVY

13/06 – 19/10

Nejen zlatem vyšité. Liturgická výšivka sedmi století

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, výstavní sál, ulice J. Knihy 146

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

Výstava představuje unikátní sbírku církevních textilií zdobených výšivkami. Zahrnuje díla anonymních středověkých mistrů i práce příslušnic české šlechty. Návštěvníci mohou obdivovat dekorativní a figurální motivy vytvořené různými historickými vyšivačskými technikami a mají možnost porovnat současně práce z období gotiky až do počátku 20. století. Vrcholem výstavy je prezentace souboru čtyř vzácných gotických rokycanských kasulí, které jsou veřejnosti obvykle nepřístupné. Na výstavě kromě textilií je k vidění i devoční grafika s mariánskou tematikou.

Doprovodný program k výstavě:

Komentovaná prohlídka výstavy

čt 16. 10. / 16.00 hod. / výstavní sál, ulice J. Knihy 146

Provází: Mgr. Bc. Marie Kuldová, památkář, NPÚ Praha, ÚOP SČ, oddělení restaurování

25/09/2025 – 08/03/2026

Od trilobita po sekretář

120 let Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, velký a malý výstavní sál, nám. J. Urbana 141

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

V letošním roce si Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech připomíná 120 let od zpřístupnění svých sbírek veřejnosti. K tomuto významnému jubileu jsme připravili výstavu, která návštěvníky provede nejen dějinami samotného muzea, ale i vývojem jeho sbírkového fondu od počátků až po současnost. Návštěvníci mají jedinečnou příležitost seznámit se s výběrem exponátů ze všech odborných oddělení muzea – od pravěkých trilobitů přes přírodovědné sbírky až po archeologické a historické artefakty nebo zajímavosti z knihovního fondu. Nejedná se vždy o exponáty s nejvyšší historickou hodnotou, ale o předměty, které se vážou k významným osobnostem spojeným s historií muzea, k důležitým událostem města a regionu nebo dokládají sběratelskou a výzkumnou činnost muzejních pracovníků. Každý z vystavených předmětů tak „vypráví“ svůj vlastní příběh.

STÁLÉ EXPOZICE

celoročně přístupné

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

Železářská výroba na Rokycansku a Podbrdsku

Venkovské bydlení na Rokycansku

Příroda pro budoucnost (chráněná území, flóra a fauna regionu)

Otisky času

Měšťanská domácnost na Rokycansku

Rokycansko v minulosti

KNIHOVNA

Knihovna Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, Malé nám. 123/I, Rokycany

úterý, čtvrtek: 08.00 – 11.30, 12.00 – 16.00

Dotazy a objednávky můžete posílat na email: knihovnambh@zcm.cz, www.zcm.cz

Změna programu vyhrazena.

Více informací na www.zcm.cz